

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈКТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 17. jula 2017. godine
Br. ref.:RK 1105/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI25/16

Подносиoci

Veselin Milošević i Vesna Milošević

**Ocena ustavnosti rešenja AC-I-13-0127 Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za
privatizaciju od 1. oktobra 2015. godine**

УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ КОСОВО

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносиoci заhteva

1. Zahtev su podneli Veselin Milošević i Vesna Milošević iz Prištine (u daljem tekstu: подносиoci заhtева), koje zastupa Basri Jupolli, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je rešenje Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) AC-I-13-0127 od 1. oktobra 2015. godine, koje su podnosioci zahteva primili 21. oktobra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti rešenja AC-I-13-0127 Žalbenog veća od 1. oktobra 2015. godine, na osnovu koga podnosioci zahteva tvrde da je povređen član 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i član 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i član 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 4. februara 2016. godine, podnosioci su podneli zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. marta 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvete Gérxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 30. marta 2016. godine, Sud je obavestio podnosioce o registraciji zahteva i tražio od njihovog zastupnika da dostavi punomoćje kojim on zastupa podnositeljku zahteva Vesnu Milošević. Istog datuma, Sud je obavestio i poslao kopiju zahteva Žalbenom veću.
8. Dana 21. aprila 2016. godine, zastupnik podnositelaca zahteva je dostavio Sudu punomoćje, kojim zastupa podnositeljku zahteva Vesnu Milošević.
9. Dana 1. decembra 2016. godine, Sud je tražio od Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: PKVS) da podnese rešenje SCA-08-037 od 27. juna 2008. godine Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku povereničku agenciju (u daljem tekstu: PKVS).
10. Dana 2. decembra 2016. godine, PKVS je podnela Sudu rešenje Specijalizovanog veća PKVS (u daljem tekstu: Specijalizovano veće) SCA-08-0037 od 28. juna 2013. godine.

11. Dana 6. decembra 2016. godine, PKVS je podnela Sudu rešenje SCA-08-0037 PKVS od 27. juna 2008. godine.
12. Dana 30. maja 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i jednoglasno iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 19. januara 2006. godine, podnosioci su podneli tužbu pred Opštinskim sudom u Prištini u kojoj su tražili poništenje kupoprodajnog ugovora (Ov. br. 69/62) od 12. januara 1962. godine, zaključenog između njihovog zakonskog pretka, pokojnog D. M. i Društvenog preduzeća PIK „Kosovo Export“ (u daljem tekstu: Društveno preduzeće) kao nevažeći. Podnosioci su tražili od Opštinskog suda *“da se obaveže tuženik da im vrati imovinu u posed, katastarske parcele br. 1339, 1520/1, 1877/12, upisane u posedovnom listu br. 260 KZ Laplje Selo, i katastarsku parcelu br.222 KZ Čaglavica.“*
14. Predstavnik Društvenog preduzeća je učestvovao u sudskom postupku pred Opštinskim sudom u Prištini kao tuženi, i tražio da se tužba odbije kao neosnovana.
15. Dana 26. juna 2007. godine, Opštinski sud u Prištini je doneo presudu C. br. 53/06, usvojio tužbu podnosioca i proglašio nevažećim kupoprodajni ugovor Ov. br. 69/62 od 12. januara 1962. godine.
16. Dana 9. jula 2007. godine, presuda Opštinskog suda je uručena predstavniku Društvenog preduzeća, koji je 23. jula 2007. godine uložilo žalbu na tu presudu. Predstavnik je zatim povukao žalbu 28. septembra 2007. godine.
17. Dana 11. januara 2008. godine, Kosovska poverilačka agencija (u daljem tekstu: KPA) je obaveštena da se postupak sprovodi vezano za društvenu imovinu koja se nalazi pod njihovom upravom.
18. Dana 11. marta 2008. godine, KPA je uložila žalbu PKVS, navodeći da je Opštinski sud u Prištini postupio bez nadležnosti, jer je PKVS imala isključivu nadležnost nad zahtevima protiv društvenog preduzeća i stoga je presuda C.br. 53/06 Opštinskog suda nevažeća.
19. Dana 27. juna 2008. godine, Specijalno veće PKVS, rešenjem SCA-08-037 usvojilo žalbu KPA kao blagovremenu, uz obrazloženje:

“lako u ovom predmetu KPA nije stranka u postupku KPA kao upravitelj društvene i javne imovine trebalo je da bude obaveštena u vezi sa pobijanom presudom u skladu sa članom 5 i 6 KPA Uredbe 2005-18. Imajući u vidu da je KPA primila obaveštenje u vezi sa ovom pravnom stvari dopisom Opštinskog Suda u Prištini od 11.01.2008., Posebna Komora smatra da je ovo datum kada počinje da teče period od 2 meseca za podnošenje žalbe [...]”

20. Dana 15. juna 2008. godine, Zakon br. 03/L-067 o Kosovskoj agenciji za privatizaciju je stupio na snagu i uspostavio Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), kao pravnog naslednika KPA.
21. Dana 1. januara 2012. godine, na snagu je stupio Zakon br. 04/L-033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Zakon o Posebnoj komori), koji je uspostavio Posebnu komoru kao pravnog naslednika PKVS. Prema ovom zakonu, strane su imale mogućnost da komentarišu o promenljivosti člana 4.5.1 Zakona o posebnoj komori u vezi sa ovim predmetom.
22. Podnosioci su poslali žalbu Specijalnom veću, navodeći da je žalba KPA, sada KAP, podneta van vremenskog roka.
23. Dana 28. juna 2013. godine, Specijalno veće je donelo rešenje SCA-08-0037, kojom je KPA, sada KAP, žalbu od 11. marta 2008. godine protiv rešenja Opštinskog suda u Prištini proglašilo kao neblagovremenu. Specijalno veće je obrazložilo: „*Pobijana presuda je poslata tuženom Društvenom Preduzeću dana 23.07.2007. godine. Žalba KPA je uložena dana 11.03.2008. godine. Žalba je uložena nakon vremenskog roka predviđenim za Društveno Preduzeće, odnosno za KPA. Presuda Opštinskog suda je postala pravosnažna u trenutku kada je sredstvo traženo*“.
24. KAP je uložila žalbu Žalbenom veću na ovo rešenje Specijalizovanog veća SCA-08-0037 od 28. juna 2013. godine.
25. Dana 1. oktobra 2015. godine, Žalbeno veće je rešenjem (AC-I-13-0127) usvojilo žalbu i poništalo rešenje Specijalizovanog veća (SCA-08-0037 od 28. juna 2013. godine). Pored toga, Žalbeno veće je presudu (C. br. 53/06) Opštinskog suda u Prištini od 26. juna 2007. godine proglašilo nevažećom i vratilo predmet Specijalizovanom veću na dalji postupak.

Navodi podnosioca

26. Podnosioci zahteva tvrde da je odlukama redovnih sudova povređen član 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i član 46. [Zaštita imovine] Ustava, kao i član 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLjP.
27. Podnosioci zahteva tvrde da je “*došlo je do retroaktivnog ukidanja pravosnažne presude Opštinskog suda u Prištini, u predmetu C.br.53/06, od 26.06.2007. godine. [...] Posebna komora je svojim rešenjem u predmetu, AC-OI-13-0127 od 1.10.2015. godine prouzrokovala pravnu nesigurnost, teško kršeći prava i osnovne slobode.*“
28. Podnosioci zahteva zaključuju, tražeći od Suda da ukine rešenje AC-I-13-0127 Žalbenog veća Posebne komore od 1. oktobra 2015. godine.

Prihvatljivost zahteva

29. Kako bi razmotrio zahtev podnositaca, Sud treba da oceni da li su ispunili uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovnikom.

30. Sud se, u ovom slučaju, poziva na član 113. 7 Ustava koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

31. Pored toga, član 47.2 Zakona propisuje:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

32. Štaviše, pravilo 36 (1) (b) Poslovnika predviđa:

“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.”

33. Sud primećuje da podnosioci zahteva smatraju da su im redovni sudovi svojim odlukama povredili prava i slobode garantovane članovima 22. i 46. Ustava, kao i članom 6 EKLjP.

34. Sud u konkretnom slučaju primećuje da postoje četiri odluke nadležnih sudova i da se one shodno svojoj sadržini, karakteru i predmetu mogu razvrstati u dve kategorije.

35. U prvoj kategoriji se nalazi presuda C. br. 53/06 Opštinskog suda od 26. juna 2007. godine, u kojoj se sud bavio isključivo predmetom imovinskog zahteva koji se na osnovu člana 5.1 UNMIK Uredbe 2002/12, tretira kao društvena imovina.

36. U drugoj kategoriji se nalaze tri naredna rešenja Veća Posebne komore u kojima su se ona bavila isključivo proceduralnim pitanjima vezano za vremenske rokove podnošenja žalbi KPA.

37. Sud primećuje da je preliminarno pitanje pred Specijalnim većem u rešenju SCA-08-037 od 27. juna 2008. godine bilo da li je žalba KPA na presudu Opštinskog suda bila blagovremena.

38. S tim u vezi, Sud primećuje da je Specijalno veće prihvatio žalbu KPA od 11. marta 2008 godine kao blagovremenu, shodno članu 56.1 Administrativnog uputstva 2006/17 u kome stoji da „žalbe trebaju biti podnete Posebnoj Komori u roku od 2 meseca nakon uručenja rešenja strankama u postupku.”

39. Sud primećuje da je Specijalno veće svoju odluku baziralo na specifičnim okolnostima slučaja, odnosno da KAP nikad nije obaveštena u vezi sa postupcima pred Opštinskim sudom, bez obzira na činjenicu da je KPA bila ovlašćena, shodno UNMIK Uredbi 2002/12 (o osnivanju Kosovske poverilačke agencije) da bude strana u postupku, jer se početni slučaj ticao društvene imovine. Dakle, Specijalno veće je našlo da rokovi za podnošenje žalbi, shodno članu 56.1 Administrativnog uputstva nisu mogli da teku.
40. Sud, dalje, zapaža da je KAP o presudi Opštinskog suda obaveštena tek 11. januara 2008. godine. Prema obrazloženju Specijalnog veća u rešenju, rok od 2 (dva) meseca da KAP uloži formalno žalbu je počeo da teče od datuma kada je KPA obaveštena i naveo je:

"Imajući u vidu da je KPA primila obaveštenje u vezi sa ovom pravnom stvari dopisom Opštinskog Suda u Prištini od 11.01.2008., Posebna Komora smatra da je ovo datum kada počinje da teče period od 2 meseca za podnošenje žalbe. KPA se pridržavala ovog vremenskog roka te je podnela žalbu 11.03.2008, dva meseca nakon datuma..."

41. Dalje, Sud primećuje da je u drugom rešenju SCA-08-0037 od 28. juna 2013. godine Specijalno veće poništilo rešenje Specijalnog veća od 27. juna 2008. godine, bazirajući svoju odluku na činjenici da je presuda Opštinskog suda bila poslata 23. jula 2007. godine Društvenom preduzeću, o čemu je KPA trebala da bude obaveštena. Dakle, Specijalno veće je obrazložilo da je rok za podnošenje žalbe počeo da teče istog dana, "budući da vezu između Društvenog Preduzeća i KAP, Specijalno veće smatra unutrašnjim pitanjem."
42. Sud, dalje, opaža da je Žalbeno veće u svom rešenju konačno rešilo predmet spora i otklonilo sve nedoumice vezane za vremenske rokove, čime je i zaključilo da je žalba KPA, sada KAP od 11. marta 2008 godine podneta u roku. Dakle, Žalbeno veće je presudu (C. br. 53/06) Opštinskog suda u Prištini od 26. juna 2007. godine proglašilo nevažećom i vratio predmet u suštini sporne imovine Specijalnom veću na dalji postupak.
43. Shodno tome, Sud smatra da je pitanje vezano za vremenske rokove da li je žalba KPA, sada KAP, bila podneta u roku ili ne završeno pravosnažnim rešenjem Žalbenog veća, a da je pitanje utvrđivanja prava na spornu imovinu vraćeno Specijalnom veću. Dakle, postupak u vezi sa suštinskim pitanjem imovinskog prava je trenutno u toku.
44. Sud primećuje da podnosioci zahteva tvrde da su njihova imovinska prava povređena odlukom Žalbenog veća. Međutim, Sud primećuje da se postupak pred Žalbenim većem samo bavio proceduralnim pitanjem rokova i u stvari, tvrdnje za imovinska prava podnositelja zahteva još uvek nisu presuđene.
45. Na osnovu činjenice da se slučaj podnositelja zahteva još uvek nalazi u redovnom sudsakom postupku pred Specijalizovanim većem na ponovnom suđenju, Sud smatra da je njihov zahtev preuranjen.

46. Sud podseća da je princip iscrpljivanja pravnih efektivnih sredstava, kao u ovom slučaju, da se pruži redovnim sudovima mogućnost da isprave navodne povrede Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povrede ustavnih prava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti, *AAB-RIINVEST D.O.O. Priština protiv Vlade Republike Kosova*, KI41/09 od 21. januara 2010. godine, i vidi: *mutatis mutandis*, ESLjP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25 803/94, rešenje od 28. jula 1999. godine).
47. Princip supsidijarnosti zahteva da podnositelj iscripi sve mogućnosti u redovnom, upravnom ili sudskom postupku, kako bi se sprečila povreda Ustava ili, ako je do toga došlo, da se ispravi takva povreda osnovnih prava (vidi: rešenje u slučaju KI07/09, *Demë Kurbogaj i Besnik Kurbogaj*, ocena presude Vrhovnog suda, Pkl. br. 61/07 od 24. novembra 2008. godine, stav 18).
48. Dakle, Sud zaključuje da je zahtev podnositelja preuranjen.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu članom 113. Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36 (b) Poslovnika, 30. maja 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi